

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félére 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félére 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

D. M. K. E.

Nagy ünnepe van a Duna-Tisza köz metropolisának, az alföld, tüzsgyökeres magyar, első városának, Szegednek. A »Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület« e napon tartja alakuló közgyűlését. Mint híre érkezik, nagy napja ez az ország második városának s új kulturális egyesületének avató ünnepére díszbe öltözik a szinmagyarság központja, Szeged. Tömérdek idegen érkezik a város falai közé, a délvidéknek tizenöt vármegyéje, az előkelő mágnás-világ, a főpapság, a képviselőház, csaknem minden nagyobb város, a hírlapirodalom, a magyar társadalom művelt közép-osztálya igen számos képviselőt küld erre a közművelődési ünnepre. Olyan széleskörű mozgalom veszi körül a D. M. K. E. alakuló gyűlését, mintha nem is Szegednek, vagy Délmagyarországnak, hanem az egész országnak és az egész magyar nemzetnek az ünnepe lenne.

A kanyargós Tisza mente legnagyobb városában, hol az igazi fajmagyarságnak a szive lüktet, egy új oltár épül, a magyar közművelődésnek szent oltára s erről az oldalról holnap emelkedik az egész nemzet jelenlétében az áldozati füst az ég felé. Bizonyára minden igaz magyar imádsága kíséri ez áldozatot, hogy ez az új kulturális egyesület rövid időn belül megerősödjön áraszsza szét áldását az egész Délvidékre.

Magyarországban, hála az önzetlenül és hazafiasan gondolkodó magyar művelt osztálynak, már több ily közművelődési egyesület működik. Az E. M. K. E. és a F. M. K. E. valóságos missiót töltenek a magyar faj supremációját illetőleg a magyar társadalmi és politikai életben. A magyar fajnak a zöme a Duna és Tisza mentén van egy tömegbe csoport-

tosítva. Északon, Erdélyben és a Délvidéken a nemzetiségek nagy tábora veszi körül. Ez ideig a nemzetiségek merő passzivitással néztek a magyar állam felé, ám a legutóbbi tíz esztendő alatt oly energikus munkához fogtak, politikai, gazdasági és társadalmi téren, mintha minden idők mulasztását helyre akarnák pótolni a magyar nemzet rovására. Hatalmas bankjaik vannak, amelyek nem engedik, hogy a nemzetiségek egészen elszegényedjenek. Vannak irodalmi körök, hol ápolják a nemzetiségi érzést és a faji összetartást. Van már eléggé okos és művelt intelligenciájuk is, amely a politikai téren iparkodik összetömöríteni a lelkeket. Minél inkább erősödik így a nemzetiségi eszme, annál inkább gyöngül a magyar állameszme s minél nagyobb teret hódítanak maguknak a nemzetiségek a társadalomban, annál kisebb térre zsugorodik össze a magyar supremacia.

A politikának legutóbbi helyzete nagyon kedvez a nemzetiségeknek. Miután észrevették a bécsi körök, hogy a magyar fajban mindinkább erősödik az Ausztriától való elszakadás gondolata, a magyar kormányok utasítást kaptak, hogy a nemzetiségeket felszabadítva, politikai akcióba vonják ennek az elszakadási áramlatnak ellensúlyozására.

Ebből érthetjük meg Tisza István gróf nemzetiségi politikáját, mely egyszerre odaemeli a különböző nemzetiségi fajokat, hova két évtized alatt a legnagyobb erőfeszítéssel nem tudtak eljutni.

A magyar társadalomé tehát a feladat, hogy Magyarország jövőjét biztossítsa azáltal, hogy a magyar faj supremációját nem engedi meggyöngíteni. És itt a közművelődési körök céltudatos, erős nemzeti szellemtől áthatott munkája a legtöbbet ér. Ezen egyesületek működése által a magyar faj, a magyar nyelv hatalmas oltalmazó erőt nyernek ott, hol a felgyülemlett nemzetiségi áramlatok elsöpréssel fenyegetik a magyar kulturát. S minél inkább tágul ilyen közművelődési egyesület hatásköre, annál inkább visszaszorul a magyar nemzet és faj rovására tervezett nemzetiségi akció.

Szeged városa a faj Magyarországnak focusa; olyan magyarság lakik itt, amelyben a nemzeti érzés, az alkotmányos szabadsághoz, a magyar kulturához s a hazai földhöz való ragaszkodás elementaris erővel él. Az itt felgyülemlett nemzeti erőt más határok felé le lehet vezetni s az egész Délvidéket meg lehet vele termékenyíteni. Okos és hazafias gondolat volt hát ebbe a nagy magyar városba beleállítani azt a figyelő csapatot, mely a Délvidék magyar kulturájára vigyáz és azt ott, ahol kell, táplálja, erősíti.

Nekünk, akiknek életfentartó elemünk a magyar kultúra, csak örömünk telhetik Szeged városa ünnepében; semmi okunk azt tőle elirigyelni, sőt önzetlen magyar szívvvel arra kell törekednünk, hogy ez a Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesület növekedjék erőben, táplálkozzék sikerei által s nyerjen dicsőséget az egész magyar nemzet ügyének előmozdítása által.

Országgyűlés.

Csöndesség nyugalom a folyosókon. Az előbbi napok háborgásának, lázának semmi nyoma.

Nyegre László lassan morzsolgatja a jegyzőkönyv szövegét. A Kossuth-pártból senki sincs még itt, szabadelvűek is csak Szederkényiek közül gubbasztanak egy páran a helyeiken.

Várady Károly kifogásolja, hogy nincs benne a jegyzőkönyvben Lovász Mártonnak

Szücs Ödön

colnból egy 6 K. P. gőzcseplő készlet

gépgyáros, itteni raktárát 1904. február hó 1-én a Raichl-féle palotába a vasutal szemben fogja áthelyezni, a mit már most a n. é. közönségnek szíves tudomására hoz. — Egyben jelenti, hogy az általa Magyarország részére képviselt világhírű Robey és társa angolországi gépgyárból direct Lincolnból egy 6 K. P. gőzcseplő készlet fog a raktárra érkezni, melynek megtekintését az igen tisztelt érdeklődőknek szíves figyelmébe ajánl.

az az indítványa, hogy szombaton fél két órakor térjenek át az interpellációkra.

A tizenöt perc letelte után szavazásra bocsájtották Várady Károly indítványát. Meglehető zaj közepette történik ez, Jakabffy többször egymásután fölteszi a kérdést, de a kormánypárt sehogysem akarta megérteni.

A miniszterelnök feláll, a pártja ülve marad, majd mikor a többség feláll, ő marad ülve.

Tisza István: Az ő véleménye is az, hogy csak azok a képviselők számítanak, akik szavaztak. Indítványozza, hogy először számlálják meg a képviselőket és csak azután szavazzanak. (Helyeslés.)

Fölolvassák az indítványt, az elnök fölteszi a kérdést, de megint zavar támad. A kormánypárton egymásra néznek az emberek senki sem tudja, mit csináljon és mindenki ülve marad.

Az elnök bosszusan csettint az ujjával és enunciatálja, hogy a Ház egyhangulag elfogadta Várady indítványát.

Tisza István: Benyújtja az államszámvéviszék jelentését az 1903. évi költségvetésről. Kéri annak kinyomatását, szétosztását és a bizottsághoz való utasítását.

Ugron Gábor: Rendes körülmények közt semmi kifogása sem lenne a miniszterelnök indítványa ellen. De most, miután a költségvetés megszavazva nincs, azt indítványozza, hogy azt a jelentést mindenekelőtt a pénzügyi bizottsághoz utasítsák.

Tisza István: Erre a pénzügyi bizottság nem illetékes. Ha mindenáron tárgyalni akarják, akkor azt a képviselőház plénumában kellene megtenni. De ilyen bizalmatlanságra a számvéviszék jelentésével szemben semmi ok sincsen. Ellenzi Ugron indítványát.

Holló Lajos felszólalása után a képviselőház nem fogadta el a miniszterelnök indítványát.

Ezután Lovász Márton kezdte meg beszédét az ujoncjavaslatához.

Dr. Biró Károly ünneplése.

Lelkes ováció színhelye volt f. hó 6-án azaz Vasárnap délelőtt a városház tanácsterme. A városi tisztviselők gyültek össze teljes számban, hogy Dr. Biró Károly polgármestert üdvözljék abból az alkalomból, hogy a közigazgatási bíróság őt polgármesteri állásában megerősítette. Dulich A. Jenő főjegyző vezette a tisztviselőket a polgármester elé, s az őszinte öröm hangján tolmácsolta a maga és tisztviselő társai üdvözlését a polgármesternek, a ki a közigazgatási bíróság helyes döntése folytán polgármesteri állásában immár véglegesen megerősítve, a város ügyeit, melyeket eddig erős kézzel mindenek megelégedésére oly üdvös irányban vezetett, továbbra és nyugodtan kormányozhatja. Kéri a polgármestert, hogy a tisztviselői kart továbbra is tartsa meg eddig tanusított jóindulatában, s biztosítja őt a tisztviselők szeretetéről, s őszinte tisztelettel párosult ragaszkodásáról.

A megújuló zajos éljenzés megszüntével Dr. Biró Károly meghatva köszönte meg a tisztviselők figyelmét és megemlékezését, s biztosította őket, hogy a mint eddig, úgy a jövőben is egyedül a város közérdeke, a közjó előmozdítása lesz az, mely tetteit irányítani fogja, amely működéséhez azonban szüksége van az egész tisztviselői kar odaadó támogatására; örömmel konstatálja, hogy az egy év alatt, amelyet a város élén

töltött, a tisztviselői karban minden tekintetben oly határozott javulást, szorgalom és kötelességtudás tekintetében annyi haladást tapasztalt, hogy bizton remélheti, miszerint a város ügyeinek előmozdítását célzó törekvéseiben számíthat az összes tisztviselőkre mint segítő társakra.

Legyenek meggyőződve a tisztviselők, hogy ő mindenki iránt a legnagyobb jóakarral van, senkivel szemben ellenszenvvel nem viseltetik s ha mégis valaki őt szigorúnak, kezét erősnek találná, szálljon magába, vizsgálja meg önmagát s meg fogja tudni, hogy a szigorúságot nem személyes ellenszenv okozza, hanem annak oka magában az illetőben rejlik. Még egyszer köszöni a megemlékezést s kéri a tisztviselők támogatását.

Ezután szíves kézzorítással mindenkitől elbucszva, az üdvözlés véget ért.

Délvidék ünnepe.

A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület december 7. és 8. ünnepélyére nézve az utolsó munkálatokat is elvégezte a kultúregyesület alakulását előkészítő bizottság és a két napra terjedő ünnepély sorrendjét megállapította. Kijelölték a Szegedre érkező vendégek fogadására szervezett bizottságok tagjait. Két bizottságot szerveztek, amelyek hétfőn a »Szeged« pályaudvaron és »Szeged-Rókus« állomáson fogadják a vendégeket. Az előkelőbb vendégek fogadására kimegy a pályaudvarokra a városi hatóság is.

Apponyi Albert gróf hétfőn délután érkezik Szegedre és fogadására a D. M. K. E. teljes vezetősége megjelenik a »Szeged« pályaudvaron. Apponyit a város hatósága is üdvözlöi a pályaudvaron.

Bánffy Dezső báró sürgönyileg értesítette a kultúregyesület vezetőségét arról, hogy a »Lipótvárosi Kaszinó« 2000 koronával lépett az egyesület örökös tagjai sorába. Közölte továbbá, hogy a kaszinó háromtagú küldöttség útján képviselteti magát a D. M. K. E. ünnepélyein.

Császka György dr. kalocsai és bácsi érsek értesítette az előkészítő bizottságot, hogy egyezer koronával a D. M. K. E. örökös tagjai közé lép. Fehér Ipoly dr. pannonhalmi főpát pedig 200 koronát küldött a kultúregyesület czéljaira. Zsilinszky Mihály dr. közoktatásügyi miniszteri államtitkár szintén a 200 koronás alapító tagok sorába lépett és az egyesülethez intézett lelkes levelében a többek közt a következőket írja:

»Szívemből óhajtom, hogy az egyesület által kitűzött czél minél teljesebben éressék el. Szeretem hinni, hogy a kitűzött zászló körül minél többen fognak sorakozni és óhajtom, hogy a hazafias fölbuzdulás lángja soha ki ne aludjék a tette kész tagtársak szívéből.«

Ujabbán a következő bácskai előkelőségek jelentkeztek a D. M. K. E. avató ünnepén való részvételre: Latinovics Pál, Bács vármegye és Zombor város főispánja, Gószdu Elek kir. törvényszéki elnök, író, Balogh Ernő dr. vármegyei tb. főügyész, Schmausz Endre, Szabadka és Baja városok főispánja, Vojnics István országgyűlési képviselő.

Szép számmal szaporodott az alapító tagok száma is. Beléptek 200—200 koronával Rónay Jenő, Rónay Ernő, Rónay Jenőné, Rónay Gyula, Rónay Imre, Rónay Dénes, Vajda Béla bankár, a szegedi kisdudóví jó-tékony nőegylet és a Vörös Kereszt-Egylet szegedi fiókja.

A kultúregyesület alakuló gyűlésére úgy a fővárosi, mint a délvidéki lapok tudósítókat küldöttek Szegedre.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma az ünnep miatt esztörtökön jelenik meg.

— **A bíráló választmány ülése.** Ma, hétfőn d. u. 4 órakor Schmausz Endre főispán elnöklete alatt ülést tartott a város bíráló választmánya, melyben néhány apróbb pótlás elrendelése után felülbírálás alá vették az igazoló választmány által összeállított virilis th. bizottsági tag névjegyzéket, valamint az ezen összeállítás ellen benyújtott felebezések egy részét. Ma felvették a névjegyzékbe reklamálás folytán Malagurszky Imre, Schossberger József, Wachsmann Jenő és Vermes Nándor. Tary Nándor felebbezését elutasította a bizottság és a névjegyzékbe nem vette föl. Végül Antunovics Andor városi tanácsnokot saját kérelmére törölte a névjegyzékből. Az ülést holnap, kedden délelőtt folytatják, melyen szintén törölni fog a bizottság egy-kettőt a névjegyzékből.

— **A honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán dr. *Jojkics* Milán segédorvos a közös hadsereg tartalékából a szabadkai 6. honvéd gyalogezred dr. *Zilczner* Arnold a 11. hadtest tüzérezredtől a szabadkai 4. honvédhuszár ezredhez, dr. *Lővinger* Gyula a 86-ik gyalogezredtől a 20. honvédgyalogezredhez helyeztetek át és *Szigethy* Béla gyógyszerügyi gyakoronoknak a tiszti rendfokozatáról kért lemondása elfogadtatott.

— **Közgyűlés.** A »Szeretet« című nőegylet tegnap délután özv. Váli Bóláné elnöklete alatt közgyűlést tartott, a melyen elhatározatott, hogy e hó 21-én teleplezik a néh. özv. Manich Péterné — az egyletnek hosszú éveken át volt elnöknőjének emlékére emelt emléktáblát, továbbá ugyanezen napon karácsonyfa-ünnepelet is tartanak az egylet gyámlottjai részére. Árvaházi igazgatónőül megválasztatott özv. Krenzlein Józsefné, a nőegylet alelnöknője. Ezután még néhány új árvahely szerveztetett s ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Kinevezés.** Sztrilics Kálmán hódshágh kir. járásbirósági irnócot az igazságügyminiszter az óbecsei járásbirósághoz segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Az esküd bíróságok köréből.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke a jövő 1904. évre a zombori törvényszéknél létesített esküdtbíróság elnökül *Gószdu* Elek törvényszéki elnököt, állandó helyettesül pedig *Szedressy* Ödön törvényszéki bírót jelölte.

— **Halálozás.** Ifj. *Hoffmann* Antal, a Lendvay, Sztipics és társa czég beltagja, a helybeli kereskedő világ egyik legagilisabb és legszakképzettebb tagja ma reggel elhunyt. Az alig 40 éves embert körülbelül egy év előtt szélhűdés érte, de a gondos ápolás folytán az erős szervezetű ember a bajt kiheverte és látszólag teljesen egészséges lett. Tegnap este a Nemzeti-szálloda éttermében a vacsora alatt hirtelen rosszul lett, mire kocsin hazaszállították és a lakására hivatott dr. Váli és dr. Szudarevics orvosok újabb szélhűdést konstataáltak a betegen, minek folytán azonnal orvosi műtétet hajtottak rajta végre, de már nem lehetett rajta segíteni, mert reggelre kiszendvedett. Temetése holnap délután lesz.

— **Casínó estély.** A Nemzeti Casínó szombaton kedélyes házi estélylyel nyitotta meg az idej mulatságok sorozatát. — Ezen

intim, családi multságok mindinkább népszerűek lesznek s összehozzák városunknak eddig széthuzó társadalmát. — Éjfélután tombola volt értékes tárgyakkal. Utána reggelig folyt a kedélyes multság. A táncban résztvevő hölgyek a következők: Dr. Antunovics Józsefné, Birkáss Gyuláné, Bezerédy Istvánné, Balás Tihamérné, Curry Béláné, Csiky Imréné, dr. Dembicz Lajosné, dr. Decker Gyuláné, dr. Eperjessy Béláné, ifj. Frankl Istvánné, Gyelmis Geróné, dr. Gerőb Mihályné, Hóbl Ferenczné, Jóczics Milorádné, Kovacsicsné Mariska, özv. Kuzmanovits Sándorné, dr. Kertész Sándorné, Manojlovics Bella, ifj. dr. Milkó Izidorné, Milassin Illésné, Paukovits Andorné, Prokesch Ignáczné, Rónay Vermes Camilla, Scozza Zoltánné, Takács Edéné, Vermes Mária, ifj. b. Vojnich Sándorné, Boromissza Margit, Gombos Adrienne, Gombos Juczi, Jankovits Margit, Kertész Márta, Kuzmanovits Margit, Manojlovics Vera, Paukovits Szeréna, Prokesch Mariska, Prokesch Teruska, Varga Gizella, Vermes Erzsé.

— **Szt. István-Társulat a szabadkai ifjuságnak.** A budapesti szt. István-Társulat szép ajándékkal adományozta meg a szabadkai szegényebb sorsu tanuló ifjuságot. A hitoktatói kar felterjesztésére száz darab bibliát, száz darab kis-katekizmust, mintegy száz korona értékben, juttatott Simrák Béla ügyvezető-hitoktató kezébe, kiosztás végett. A hitoktatói kar hálás köszönetét nyilvánítja a szt. István-Társulatnak kegyes adományáért

— **Felolvasás.** Szép közönségjelenlétében folyt le vasárnap, decz. 6-án d. u. 3 órakor a máv. altisztikör által saját helyiségében rendezett ének és zene számokkal egybekötött felolvasás a következő műsor mellett:

1. Levegő és víz az emberiség szolgálatában
Felolvasta: Kovács János máv. fűtőházi főnök főmérnök.

2. Desperát ur, vig monológ; előadta. Huska Jenő máv. hivatalnok.

3. Nővér, szavalta: Bauer Ilonka k. a.

4. Kurucz dalok, énekelte Cserhalmy István ur, cimbalmon kísérte Borza Flóra úrhölgy.

A felolvasást emelték megjelenésükkel Schmausz Endre főispán, Biró Károly polgármester, Homonnay Nándor máv. főellenőr, Katona Soma máv. áll. főnök, Esztergály Dezső máv. áll. főnök helyettes és a megjelent fényes hölgy közönség. Ezen sikeres délután arra indította a máv. altisztikör választmányát, miszerint elhatározták, hogy ehhez hasonlót, de terjedelmesebb és tartalmasabb műsorral minden hónapban fog rendezni, de az estéli órákban és tánczal egybekötve Megemlékezésre méltó hogy a mai délután sikeres és ily fényes eredménye Borza Antal körnők és Neuman Adolf körtitkárnak köszönhető, kik fáradságot nem ismerve buzgolkodtak.

— **Letört virág.** A »Szentséges Megváltóról« nevezett betegápoló apácák szabadkai egyesületének mély gyásza van. Egyik fiatal tagját, Abrész Mária Andréa kedves nővért ragadta el a halál 21 éves korában. Már 15 éves korában lépett a szerzetbe, hogy a betegek mellett gyakorolja a felebaráti szeretet önfeláldozó munkáját. Hat éven keresztül vigasztalta és ápolta a szegény beteg emberiséget, míg azután az ő egészsége is megtört s áldozatul esett az önfeláldozó irgalmasságnak. Egy évet töltött Szabadkán a Mária-Valéria kórházban, s az alázatos keresztény jótetteknek kedves emlékét hagy-

va maga után hunyt el ma reggel. Temetése holnap, kedden d. u. fél 2 órakor, lesz holttestét a bajai temetőben levő közös sírboltba helyezik örök nyugalomra.

— **A szülői bizottság igazgatóválasztó ülését a D. M. K. E. szegedi ünnepségei miatt vasárnapra halasztották,** hogy a bizottsági tagok a fontos ülésen teljes számban lehessenek jelen.

— **Elhalasztott kirándulás.** A katolikus körnek a palicsi földmives iskola meglátogatása céljából tegnapi tervezett kirándulása f. hó 10-ére, csütörtökre lett elhalasztva az eredetileg terübe vett programmal.

— **Aki éhen akart halni.** A budapesti József főherceg-szállóban most kedden egy fiatal ember szállt meg az első emeleti 15-ös számú szobába. A piaczóreknek jó borral adott és meghagyta, hogy ne háborgassák. Békében is hagyták, de mikor négy napon át szinét sem látták, gyanusnak találták a dolgot és tegnap bezörgettek hozzá. Az ismeretlen kiszólt, hogy az ajtót nem nyitja ki, mert nincsen szüksége semmire és senkire. A szálló személyzete nagyon furcsának találta a dolgot; négy nap óta nem evett és nem ivott ez az ember és nem tudták elgondolni, mit művelhet odabent. Elmentek a rendőrségre. Egy tisztviselő a rendőrorvos kíséretében megjelent a szállóban és azok is bezörgettek. A fiatal ember nekik sem volt hajlandó ajtót nyitni s csak nagysokára jelent meg mégis, mikor figyelemztetik, hogy feltörik az ajtót. A tisztviselő előtt egy sápadt, 18—19 évesnek látszó fiatal ember állott, akin meglátszott alaposan, hogy ki van éhezve. Kitünt, hogy teljes négy napig koplalt s már alig tud a lábán állni. A rendőrtisztviselő vallatásra fogta és a fiatal ember elmondotta, hogy Gang Lajosnak hívják, 18 éves joghallgató és az apja Zomborban őrnagy. Furesa viselkedésének nem akarta okát adni. Mikor a holmiját átkutatták hatlővetű forgopisztolyra akadtak. Nyilván öngyilkos akart lenni tehát, de a koplalás annyira elvette erejét, hogy nem volt rá képes s éhenhalással próbált kimulni. A rendőrség táviratozott Zomborra, ahonnan azt a válasz kapta, hogy ott Gang nevű őrnagy nincs. Ennek folytán a gyanus és elkeseredett fiatal embert a tolonczház kórházába helyezték el, a hol ápolás alá vették. A fiatal ember mindeztideig nem mondotta meg igazi nevét és így az a gyanu merült fel, hogy alapos oka lehet nevének eltítkolására. Nem lehetetlen azonban, hogy valamelyes családi perpatvar miatt akarta magát elemészteni, mert külsejéről ítélve, tisztességes családból való.

— **Utépités Bácsmegyében.** Az Ófuttak község belsőségében átvonuló műút feljárójának kiépítését 5524 k. előirányzattal szemben 5500 k.-ért, az uthengereléshez szükséges kötő- és fedőanyag szállítását 15,371 k. előirányzattól 1/2% engedménnyel, az óbectörökbecsei révhez vezető közút kiépítését 49,260 k. előirányzattal szemben 49,000 k.-ért és a zsabylai állomáshoz vezető feljarót kiépítését az előirányzott 36,182 k.-ért Roheim Károly és fiai cég (Budapest), — a megyei közutak hengerlését 16,465 k. előirányzatnál 0.6% engedménnyel Iritz Sándor (Makó) nyerte el. A zombor-bezdáni úton évente szükséges 100,000—150,000 drb kongótégla és 1000—2000 köbméter nagyszemesű dunai homok szállítására nem jelentkezet ajánlattevő.

— **Bioskázás a külterületen.** Tegnap este a majsai kapun túl az országúton ismeretlen tettesek megtámadták Roganov István 16 éves suhancot és bioskával úgy összeszurkálták, hogy a mentők haldokolva vitték a Mária Valéria kórházba. Az országúti bioskások áldozata aligha éri meg a reggelt.

— **Verekedés a lóverseny-téren.** A Halasi kapun túl levő lóverseny-téren ismeretlen tettesek tegnap este 11 óra tájban botokkal agyba-főbe verték Bogesics Mihály 18 éves kereskedő segédet. A mentők a kórházba szállították a súlyosan sérült fiatal embert.

— **Pótállatvásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Zsabya községben a f. évi szeptember 27. és 28-ára esett; de részben elmaradt állatvásár helyett deczember 13. és 14-én kizárólag hasított körmű állatokra pótvásár tartassék.

— **Dadogókat, hadarókat, és egyéb beszedhibában szenvedőket, legyenek gyermekkek bár, vagy felnőttek, rövid idő alatt biztos sikerrel gyógyít Koncz Mihály színész.** Lakik: Siposs-utca, dr. Blau-főle ház. Jelentkezni lehet délután 4 órától este 6-ig. A gyógyítás a híres Szutrély-módszer szerint történik.

A bohéme élet vége.

(Öngyilkos agglégény.)

Kevesen lehetnek azok, akik nem ismerték Csóvics Bélát, az örökifju agglégényt, aki még a legutóbbi időkben is, mikor már az anyagi eszközök nem igen állottak rendelkezésére, nem tudott kivetkőzni a régi gavallér tempóból. A sors egész életén át mostohán bánt vele, de ő sohasem vesztette el régi jó kedélyét és még utolsó elhatározását, az élettől való megválást is oly könnyedén, ugyszólván tréfásan hajtotta végre, hogy még legközvetlenebb környezete sem sejtette a sokat hányatott ember szomorú végét.

Már régen és sokszor emlegette jó barátai előtt, hogy abban a pillanatban, amikor megelégteli az életet, önkezével vet véget életének, de ezt senki sem vette tőle komolyan, sőt az utóbbi napokban, mikor egyik legjobb barátjának tisztán könnyelmű jóindulatából eredő hivatalbeli kellemetlenségét előadta, egykedvűen fogadta barátja figyelemztetését, hogy a dologból még komolyabb baj keletkezhetik. Ez az egykedvűsége azonban, mint végzetes elhatározása mutatja, csak látszólagos volt, mert a mindig könnyelmű, de azért tiszta kezű, becsületes jellemű ember szívére vette a történeteket és semhogy élete alkonyán, a törvénynevelő összeütközésbe kerüljön, leszámolt magával és golyót röpitett agyába.

Az utóbbi napokban állandóan a zombori uti lakásán tartózkodott és csak pénteken távozott rövid időre hazulról, amikor valószínűleg a revolvért is vásárolta, mert azelőtt nem tartott fegyvert magánál. Szombaton estelelő behívatta a házbelleket és egy kis csomagot adott át nekik azzal, hogy azt reggel vigyék rokonához Gabriels Alajoshoz. A csomaghoz egy kis papírszelet volt mellékelve, amelyre Csóvics születési éve volt magyarul följegyezve, a többi bunyeváczul volt írva. Amint ezt a házbellek meglátták, rosszat sejtve, be akartak menni szobájába, de amint ezt Csóvics észrevette, becsapta szobájának ajtaját és rögtön halántékon lőtte magát. A megrémült lakók azonnal jelentést

tettek a rendőrségnél, ahonnan Kis Péter dr. alkapitány, Milkó Izidor dr. hatósági orvossal a helyszínére siettek, de a teljesen önkívületi állapotban levő öngyilkost már nem lehetett kihallgatni. Néhány perc múlva a mentők is cdaérkeztek és a szerencsétlen embert kivitték a kórházba, ahol hosszas haláltusa után reggeli fél 7 órakor kiszemelt.

A tragikus véget ért ember előkelő bonyavác családból származott. A hatvanas évelelejen nagyforgalmu divatüzlete volt, de ezt nemsokáig vezette, nyugtalan természete nem engedte egy helyben maradni, üzletét átadta testvérbátyjának, ő pedig bekalandozta az országot.

Daliás természetű szép ember volt és ezen a révén a főváros legelőkelőbb helyein volt bejáratos. Tekintélyes vagyona lassanként teljesen megfogyott és a kassa-oderbergi vasut megnyitása alkalmával vasuti tisztviselő lett, de néhány év múlva innen is kiesett és hazajött Szabadkára, ahol a városnál kapott irnoki állást.

Legutóbbi bravourjáról az elmúlt télen sokat beszéltek a városban. Február havában ugyanis a csikorgó téli hidegben megfürdött a palicsi tóban és még csak náthát sem kapott, pedig ekkor már tul volt a 60-ik évén.

Egyetlen gondját az utóbbi időkben unokahugának Csóvics Ilonának a jövője képezte, aki csak a napokban utazott külföldre a város segélyével, hogy művészeti tanulmányait befejezze. De hát a sors azt az egy örömet sem juttatta neki, hogy kedveltjének művészi sikereit megérhesse. Mamuzsics Lázár volt polgármesternek szintén közeli rokona volt az elhunyt.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Keddon: délután. Bob herczeg.

este: Lili,

Szerdán: Buborékok.

Csütörtökön: Vizeadmirális.

Pénteken: Vörös talár.

Szombaton: Tavasz (ujdonság).

Vasárnap: délután Bánk bán

este Tavasz.

Hétfőn: Tavasz.

Kisegítő darabok: Monna Vanna. Kéz kez-
zet mos és A drótostót.

A koldusdiák.

Szombaton este a Koldusdiák, Milöcker kitünő operetteje került színre a tavaszról is ismert kitünő előadásban. A szereposztás annyiban változott, hogy Rimanovszky szerepét, Áldor Juliska énekelte a töle már megszokott precizitással, a mihez játéknak eleve-
nsége is előnyösen járult hozzá, hogy a művész dominált ezúttal is sz egész előadás fölött, a mit a sokszor megújuló tet-
szésnyilvánítások is élénken igazoltak. Né-
methné szépen énekelte Laurát de játéka még mindig kezdetleges. A többiek a régi jók voltak.

Vasárnapi előadások.

Vasárnap délután rogyásig zsuffolt ház előtt ment az Arany kakas című vigjáték. A hálás közönség sokat tapsolt és kaczagott Tóth bácsi (Dachselmayer) kitünő alakításának, Simon Mariska tüzről pattant fogadós-
néjának. Előnyösen tűnt fel Olasz Klári ez-

uttal új szerepkörben. Dachselmayer leányá-
nak kis szerepét játszotta, sok bájjal és ked-
vességgel.

Este »A gymesi vadvirág« Géczy Ist-
ván népszínműve ment az ismert jó előadás-
ban. A czimszerepet Áldor Juliska játszot-
ta ezúttal először és csak újabb tanujelét
adta, hogy egyike az ország legkitünőbb nép-
színművészeknek. A pompás ensemblebe
kitünően illeszkedtek Falussy, Némethné, Né-
meth, Baróthy Lomnicziné Fehér és Ujvári.

Közzgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorologiai in-
tézet távirati jelentése.) E hó 6-ára válto-
zékony, hűvös sok helyütt csapadékos idő-
járás várható.

Gabonalözsde.

Ma készbuza jobb vételkedv mellett két
és fdl fillérrel magasabb volt.

Forgalom 35.000 méternáza.

A többi cikkben nem volt üzlet.

A határidőüéletben az üzlettelenség foly-
ton tart és az árakban változás nem tör-
tént.

Ma készbuza 25 ezer mm. forgalom mel-
lett változatlan tartott volt.

A többi cikkben nem fejlődött ki üzlet.

	Kezdeté	Változás
Buza okt.-re	769	770-769
Buza	—	—
Buza apr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	659	660-659
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	548	550-548
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 19.4	520	519-518
Repce	—	—
Repce aug.	11.75	11.75-11.85

Felölös szerkesztő:

VAJDA JÓZSEF

23648/1903 szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ré-
széről közhírré tétetik, miszerint a vá-
ros területén, nevezetesen: 1. A desz-
kási. 2. A saskalaposi. 3. A zsiroskúti.
4. A zsdralói. 5. Földi járási. 6. A
Szkenderjárási. 7. A tölgyfási. 8. A
Körös-éri. 9. A radonováci. 10. A ra-
danováci mezők. 11. A iudasi tó. 12.
a tuki ugarok. 13. A napkeleti és nap-

nyugati ugarok. 14. A csantavéri ura-
dalmi. 15. A bajmoki plága. 16. A
csikeriali és tavankuti területeken gya-
korlandó

vadászati jogok

1904. évi január hó 1-től 1910. évi
július hó 31-ig terjedő 6½ évre. **folyó
évi december hó 13-ik napján d. e.
10 órakor** a gazdasági ügyosztály hi-
vatalos helyiségeben nyilvános árverésen
haszonbérbe fognak adatni.

Melyre az érdekeltek meghivatnak
azzal, miszerint tartoznak az árverés
megkezdésekor területenként megállapi-
tott kikiáltási ár 10% bánatpénzül le-
tenni, mely összeg az utolsó évi haszon-
bérbe fog betudatni.

Kikiáltási ár:

1. A napkeleti-és napnyugati ugarokra
600 kor.

2. A csantavéri uradalmi földre 3000
kor.

3. A ludasi tó, Deszkás, Csikeriala, Ta-
vankut, Körös és tuki ugarok és rado-
novaczi erdőkre 200 kor.

4. A többi területekre 100 kor.

**Utóajánlatok ei nem fogadtat-
nak.**

Egyébb feltételek a gazdasági ügyosz-
tályban a hivatalos órák alatt megte-
kinthetők.

Kelt Szabadkán, 1903. évi november
hó 30-án.

A városi tanács.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására
hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzle-
temet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, e célra berendezett mű-
helyemben (Tompá-u. 296. »vörös ökör« is-
kola mellett) elkészülnek — szakszerűleg —
a legszebb női divat toilettek, angol kosz-
tüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. —
Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RUHAKAT,
melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által
készülnek. Remek állásért (Paletó, Spenser
vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Hélpiaez.)

Morvai Novák S.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó.

— márvány, mozaik és cementáru gyár.

Vasbetonból épült saját házában, a vasuti indóházzal

Telefon 238. sz. szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkákat, beton.

osatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazzá

és granitt-terazzó munkák.

Fürdő kádak, vizeztartók, vizezők, szökő kutak, facement tetők.

Nagy és állandó raktár Román és Portland cementből.

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett.

**Nagy raktár mindennemű mozaik és cement lapokból 16 színben, keramit lapok
Kőagyagcsövek. Szabadalmazott asphalt elszigetelő lapok nedvesség ellen.**

Asphalt papír, stb.